

союз *то есть* способен выступать, как мы видели, в весьма разнообразных структурно-семантических типах сложных предложений. Все эти предложения объединены общим значением тождества, что и выражается союзом *то есть*. Разные же оттенки этого общего значения выражаются в каждом типе своими структурными чертами.

При анализе сложных предложений с союзом *то есть* следует учитывать не только роль союза как чисто грамматического средства, но и синтаксическую функцию лексических средств — элементов структуры сложного предложения, а также влияние контекста. Взаимодействие этих сторон и создает специфику тех конструкций, которые были рассмотрены в нашей статье.

### FRAZELE CU CONJUNCȚIA *TO ESTE*

(Rezumat)

Frazele cu conjuncția *mo este*, în totalitatea lor, nu au fost pînă acum obiectul unui studiu special în literatura lingvistică, deși ele prezintă interes atît din punct de vedere gramatical, cît și stilistic. Pentru toate tipurile de fraze luate în discuție sînt caracteristice două elemente: prezența conjuncției explicative *mo este* și raportul de identitate. Acest raport de identitate este exprimat de conjuncția explicativă, însă variantele de sens prin care el se realizează sînt condiționate de alte elemente de structură, cum ar fi: prezența unor cuvinte cu un sens vag, abstract, general; modul cum se referă propoziția explicativă la cea explicată, poziția propoziției explicative în frază, intonația ș.a. Frazele cu conjuncția *mo este* sînt împărțite, după particularitățile lor semantico-structurale, în trei mari grupe:

I. *Frazele cu propoziții de precizare*, în care una din propoziții precizează, explică sensul unui cuvînt sau al unei imbinări de cuvinte de ex. «Сложное суждение» АВВ... Является ложным в последнем случае, т. е. кода и А, и В ложны» (Д. П. Горский, *Логика*, М., Учпедгиз., 1958, стр. 123).

II. *Frazele cu propoziții de generalizare*. În aceste construcții prima propoziție exprimă o comunicare concretă, iar cea de a doua exprimă același conținut (sau aproximativ același) într-un mod mai general, de ex.: «Деепричастие „носясь“ в данном случае выступает в роли обстоятельства... и второстепенного сказуемого, т. е. выполняет двойную синтаксическую функцию (А. Г. Руднев, *Синтаксис осложненного предложения*, М., Чупедгиз, 1959, стр. 25).

III. *Frazele cu propoziții explicative propriu-zise*. În astfel de fraze cea de a doua propoziție nu se referă la un cuvînt sau o imbinare de cuvinte, ci la întreaga propoziție precedentă. Propoziția explicativă redă conținutul propoziției explicate fie mai detaliat, fie cu alte mijloace lingvistice, de ex.: «Негодоваху его людие, т. е. вознегодовали на него, Игоря, Люди» (Т. П. Ломтев, *Очерки по историческому синтаксису русского языка*, изд. МГУ, 1956, стр. 487).

Analiza acestor construcții ne permite să relevăm legătura care există între conjuncții și elementele lexicale, interacțiunea dintre raportul de subordonare și cel explicativ, dintre elementele de structură fundamentale ale frazei și context.